

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Młyński
Protokolant:	Protokolant sądowy Magdalena Naumowicz

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy Agencja Ochrony (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania Agencja Ochrony (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 21 lipca 2017 r. nr (...)

1. **oddala odwołanie,**

2. **zasądza od Agencja Ochrony (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w W. na rzecz Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 21 lipca 2017 r., nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2, art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 2, 2c, 4a, art. 13 pkt 2, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) stwierdził, że M. U. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym wypadkowemu u płatnika składek Ochrona (...) sp. z o.o. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia od 1 stycznia 2016 r. do 31 lipca 2016 r. oraz nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym wypadkowemu u płatnika składek Ochrona (...) sp. z o.o. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia od 9 października 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

Ochrona (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyła odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją w części dotyczącej uznania, iż M. U. podlegał u odwołującego się obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia w okresach od 1 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r., od 1 maja 2016 r. do 31 maja 2016 r. oraz od 1 lipca 2016 r. do 31 lipca 2016 r. Odwołujący się wniósł o zmianę na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc decyzji w zaskarżonej części poprzez uznanie, iż w okresach powyższych, co do których zaskarżono decyzję ubezpieczony nie podlegał u odwołującego się obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie

umowy zlecenia, a także o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego według norm przepisanych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, argumentując, iż zaskarżona decyzja jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona. Nadto organ rentowy wniósł o zasądzenie od odwołującej się na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ochrona (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawarła z M. U. umowę zlecenia nr (...). Umowa zawarta została na okres od 1 stycznia 2016 r. do 2 marca 2016 r. Na jej podstawie zleceniobiorca zobowiązał się do zapewnienia wspólnie z innymi zleceniobiorcami ochrony konkretnego obiektu, polegającej na obserwacji i obchodach terenu obiektu, w czasie których sprawdzeniu podlegać miały zamknięcia do pomieszczeń, okna, kraty, kłódki, plomby i stan ogrodzenia; monitorowaniu ruchu osobowego i towarowego i nie wpuszczaniu na teren chronionego obiektu osób nieupoważnionych; wykonaniu innych czynności, mających na celu właściwe wykonanie zlecenia, przy uwzględnieniu obowiązujących w obiekcie instrukcji i procedur. Z zapisów umowy wynikało, iż po wykonaniu zlecenia zleceniodawca zobowiązał się wypłacić zleceniobiorcy należność w wysokości wynikającej z ustalonej stawki godzinowej i liczby godzin i liczby godzin pełnionej ochrony. Wynagrodzenie miało być płatne w terminie do 28 dni po upływie okresu, jak jaki umowa została zawarta (umowa- k. 17-18 a.s.).

W aneksie do umowy określono miejsce wykonywania zlecenia oraz stawkę godzinową wynoszącą 5,26 zł (aneks- k. 20 a.s.).

Przy zawieraniu umowy M. U. złożył oświadczenie, iż jest on zatrudniony w innym przedsiębiorstwie na podstawie umowy, od której odprowadzane są składki na ubezpieczenie społeczne, a osiągane wynagrodzenie brutto z tytułu tego zatrudnienia wynosi nie mniej niż minimalne ustawowe wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę. Jednocześnie ubezpieczony wskazał, iż rezygnuje z objęcia go dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym z tytułu zawarcia umowy zlecenie z Ochrona (...) sp. z o.o. i zobowiązał się, że o każdej zmianie podjętej decyzji o ubezpieczeniu emerytalnym, rentowym i chorobowym natychmiast poinformuje zleceniodawcę na piśmie (oświadczenie- k. 19 a.s.).

Umowa ta została przedłużona na kolejne okresy (bezsporne).

Oświadczenie o równoległym zatrudnieniu na podstawie umowy, od której odprowadzane są składki od podstawy równej co najmniej minimalnemu wynagrodzeniu, tożsamy jak w dniu zawarcia umowy M. U. złożył ponownie w dniu 3 maja 2016 r. (oświadczenie- k. 22 a.s.).

Umowa rozwiązana została 31 lipca 2017 r. (oświadczenie- k. 21 a.s.)

Z tytułu wykonywania tej umowy M. U. otrzymał wynagrodzenie przelewem z 21 marca 2016 r. na kwotę 743,62 zł, za luty 2016 r.; przelewem z 23 maja 2016 r. na kwotę 850,28 zł za kwiecień 2016 r., przelewem z dnia 21 lipca 2016 r. na kwotę 743,14 zł za czerwiec 2016 r. (potwierdzenia przelewów- k. 23-25 a.s.).

Z tytułu wykonywania powyższej umowy płatnik (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zgłosił m. U. tylko do obowiązkowego ubezpieczenie zdrowotnego (okoliczność niesporna).

2 czerwca 2017 r. płatnik (...) Sp. z o.o. złożyła korektę zgłoszenia, w której wskazał, że M. U. podlegał z tytułu umowy zlecenia zawartej z tą spółką obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowego w okresach od 1 stycznia 2016 r. do 28 lutego 2016 r., od 1 kwietnia 2016 r. do 30 kwietnia 2016 r. oraz od 1 czerwca 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. (deklaracja (...) k. 10–11 a.r.)

Równolegle M. U. zawarł umowę zlecenia (...) z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., w której zobowiązał się do wykonywania czynności ochrony na rzecz klienta zleceniodawcy w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 2 marca 2016 r. w wymiarze 313 godzin. Wynagrodzenie miało stanowić iloczyn ilości godzin pełnionej ochrony oraz stawki w wysokości brutto za

każdą godzinę w wysokości 5,92 zł. Mało zostać wypłacone w terminie 7 dni od zakończenia okresu, na który ustawa została zawarta (umowa- k. 74-75 a.s.).

Aneks z 1 marca 2016 r. strony przedłużyły okres obowiązywania umowy do dnia 2 maja 2016 r. (aneks- k. 76 a.s.)

Z tytułu wykonywania tej umowy M. U. otrzymał przelewem z 2 marca 2016 r. wynagrodzenie w wysokości 1346,94 zł za styczeń i luty 2016 r., przelewem z 2 maja 2016 r. wynagrodzenie w wysokości 1346,94 zł za marzec i kwiecień 2016 r. (potwierdzenia przelewów- k. 78, 79 a.s.).

(...) sp. z o.o. wskazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wykonywania powyższej umowy w wysokości 1850 zł za marzec i maj 2016 r., za luty i kwiecień 2016 r. zaś o zł (druk ZUS-RCA- k. 81- 84 a.s.).

W dniu 3 maja 2016 r. M. U. zawarł kolejną umowę zlecenia- nr (...) z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., w której zobowiązał się do wykonywania czynności ochrony na rzecz klienta zleceniodawcy w okresie od 3 maja 2016 r. do 2 lipca 2016 r. w wymiarze 313 godzin. Wynagrodzenie miało stanowić iloczyn ilości godzin pełnionej ochrony oraz stawki w wysokości brutto za każdą godzinę w wysokości 5,92 zł. Mało zostać wypłacone w terminie 7 dni od zakończenia okresu, na który ustawa została zawarta (umowa- k. 49-50 a.s.).

Umowa rozwiązana została 31 lipca 2017 r. (oświadczenie- k. 51 a.s.)

Z tytułu wykonywania tej umowy M. U. otrzymał przelewem z 1 lipca 2016 r. wynagrodzenie w wysokości 1346,94 zł za lipiec 2016 r. (potwierdzenie przelewu- k. 53 a.s.).

(...) sp. z o.o. wskazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wykonywania powyższej umowy w wysokości 1850 zł za lipiec 2016 r. (druk ZUS-RCA- k. 54 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy i w aktach rentowych, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Także Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do podważenia autentyczności i rzetelności sporządzenia wskazanych wyżej dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie Ochrona (...) Sp. z o.o. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy M. U. winien podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika Ochrona (...) sp. z o.o. w okresach od 1 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r., od 1 maja 2016 r. do 31 maja 2016 r. oraz od 1 lipca 2016 r. do 31 lipca 2016 r.

Odwołująca się spółka zajęła stanowisko, że M. U. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z powyższych okresach z tytułu wykonywania umowy zlecenia na jego rzecz, bowiem ubezpieczony dokonał wyboru umów zlecenia zawartych z innymi płatnikami jako jedynych tytułów do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Wskazać należy, iż stosownie do art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 963) do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych, wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Natomiast art. 83 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy stanowi, iż zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, a także ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Według art. 6 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4. W myśl art. 12 ust. 1 ww. ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Stosownie do art. 13 ust. 2 ww. ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: osoby wykonujące pracę nakładczą oraz zleceniobiorcy - od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art 9 ust. 2 ustawy, osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10, jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych, tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń, z zastrzeżeniem ust. 2c i 7.

Jak zaś wynika z art. 9 ust. 2 c ustawy, osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym miesiącu jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym również z innych tytułów. Zasady tej nie stosuje się, jeżeli łączna podstawa wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, lub z innych tytułów osiąga kwotę określoną w art. 18 ust. 4 pkt 5a. Przepis ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. (data wejścia w życie zmiany wynikającej z ustawy z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1831))

W przypadku umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, w której określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - zgodnie z art. 18 ust. 3 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10 tej ustawy.

Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przychodem jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361 ze zm.) przychodami są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Ponadto zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 78, poz. 465 ze zm.), dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w ustawie, zwanym dalej: "raportem korygującym", oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w ustawie, zwanej dalej "deklaracją korygującą", uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie ze słownikiem języka polskiego przez pojęcie "otrzymane" należy rozumieć takie pieniądze i wartości pieniężne, które zostały zleceniobiorcy dane. Pod pojęciem tym mieści się gotówka wypłacona zleceniobiorcy, jak i kwoty, które wpłynęły na jego rachunek bankowy. Z kolei przez pojęcie "pozostawione do dyspozycji" oznaczać będzie takie wartości pieniężne i pieniądze, które zleceniobiorca ma możliwość włączyć do swojego władztwa.

Wnioski powyższe wynikają z powołanego przepisu § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisu art. 9 ust. 2c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który odnosi się do podstawy wymiaru składek w danym miesiącu.

W związku z powyższym w przypadku zaistnienia zbiegu do ubezpieczeń w postaci umów zlecenia, ustalając łączną podstawę wymiaru składek, o której mowa w art. 9 ust. 2c zdanie 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustalając, czy umowa zawarta pomiędzy płatnikiem a zleceniobiorcą stanowi w danym miesiącu tytuł obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, należy brać pod uwagę przede wszystkim:

- 1) daty zawarcia poszczególnych umów (kolejności ich zawarcia),
- 2) termin faktycznej wypłaty wynagrodzeń zleceniobiorcy z tytułu zawartych przez niego umów - decydująca jest data otrzymania przez zleceniobiorcę wynagrodzenia, nie zaś okres wykonywania umowy, za który określona wypłata wynagrodzenia jest dokonywana,
- 3) faktyczny przychód uzyskany w danym miesiącu kalendarzowym przez zleceniobiorcę, podstawę wymiaru składek w danym miesiącu z poszczególnych umów zlecenia według kolejności powstawania tytułów.

Wskazać należy, iż norma wynikająca z art. 9 ust. 2c nie wyłącza działania normy wynikającej z art. 9 ust. 2, a jedynie ją doprecyzowuje, dodając obostrzenie wysokości osiągniętego przychodu. Zmieniony art. 9 ust. 2 wprowadza wprawdzie sformułowanie „z zastrzeżeniem ust. 2c”, jednakże dotyczy ono kwestii dobrowolnego objęcia ubezpieczeniem z innych tytułów, nie zaś kwestii objęcia ubezpieczeniem z tytułu, który powstał najwcześniej.

W celu oceny istnienia obowiązku zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ustalenia zbiegu tytułów ubezpieczeń istotny jest nie moment wypłaty wynagrodzenia a więc osiągnięcia przychodu bo ten jest ważny dla rozliczenia należnych składek, a więc ich naliczenia i odprowadzenia, a nie dla kwestii oceny podlegania ubezpieczeniom. Dla oceny istnienia obowiązku zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w razie zbiegu z różnych tytułów istotne są moment zawarcia umowy, okres trwania umowy i wysokość wynagrodzenia należnego z konkretnej umowy za dany miesiąc kalendarzowy jej obowiązywania.

Nowelizacja ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadza generalną zasadę, że składki od poszczególnych wynagrodzeń należy sumować do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, gdyż zleceniobiorca będzie podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z innych tytułów aż do przekroczenia tej wartości. Tę zasadę trzeba stosować do tzw. zbiegu tytułów do ubezpieczeń, czyli gdy dana osoba pracuje równolegle w kilku miejscach bez względu na formę zatrudnienia. Do momentu wprowadzenia do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przepisu art. 9 ust. 2 c osoba pracująca na podstawie kilku umów-zleceń, podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy, którą zawarła najwcześniej a co wynikało z brzmienia art. 9 ust. 2. Zleceniobiorca mógł jednak dobrowolnie jak stanowił i nadal stanowi w dalszej części art. 9 ust. 2 na swój wniosek zostać objęty tymi ubezpieczeniami także z pozostałych, wszystkich lub wybranych umów- -zleceń albo zmienić tytuł do ubezpieczeń, bez względu na wysokość wynagrodzenia ustalonego przez strony za wykonanie takiej umowy. W efekcie tego dochodziło do wielu nadużyć. Aktualnie wybór ten został ograniczony. Nowelizacja ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez wprowadzenie art. 9 ust. 2 c miała na celu zapobieżenie praktykom zgłaszania do ubezpieczeń społecznych z umowy zawartej jako pierwszej, w której gwarantowano najniższe wynagrodzenie. Płatnicy bowiem w taki sposób układali kolejność zawieranych umów, by jedynie od tej z najniższym wynagrodzeniem opłacać składki.

Analiza obu wskazanych przepisów prowadzi do wniosku, że zleceniobiorca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom z każdej umowy do momentu uzyskania (w wyniku sumowania) przychodu w wysokości co najmniej minimalnej płacy. Obowiązkiem ubezpieczenia nadal objęta jest pierwsza umowa zlecenia. Jeśli jednak podstawa wymiaru składek z tej umowy jest niższa od 1850 zł brutto (czyli kwoty minimalnej płacy w 2016 roku), to kolejna umowa także będzie podlegała oskładkowaniu. Innymi słowy, obowiązek odprowadzania składek do ZUS dotyczyć będzie wszelkich umów zleceń, tak żeby wynagrodzenie z nich osiągnęło pułap wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jeśli zarobki ubezpieczonego z pierwszej umowy zlecenia albo kilku zawartych jednocześnie nie przekroczą wysokości minimalnego wynagrodzenia, będzie musiał zgłosić do ZUS drugą i ewentualne kolejne umowy albo wszystkie zawarte równoległe umowy aż do osiągnięcia tego limitu. Dopiero od kolejnej umowy przekraczającej kwotę 1850 zł brutto nie będzie istniał obowiązek opłacania składek. Ustalenia łącznej podstawy wymiaru składek dokonuje się jedynie w celu rozstrzygnięcia obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w razie zbiegu określonych tytułów ubezpieczeń. Ubezpieczony może zmienić tytuł obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, jednak wybór ten powinien uwzględniać zasadę podaną na wstępie. Przykładowo ubezpieczony, który zawarł trzy kolejne umowy zlecenia (i zachodzi zbieg tych tytułów) nie może "skutecznie" dokonać wyboru jednej czy dwóch z nich jako tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń, jeśli łączna podstawa wymiaru składek z tytułu tych dwóch umów nie osiąga minimalnego wynagrodzenia.

Skoro w przepisie art. 9 ust. 2c mowa jest o ustalaniu podstawy wymiaru składek w danym miesiącu kalendarzowym i porównywaniu jej do kwoty minimalnego wynagrodzenia to należy mieć na uwadze, że płatnik składek zatrudniający zleceniodawcę w celu oceny czy ma obowiązek zgłoszenia zleceniobiorcy do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i wypadkowego winien mieć wgląd w umowy i dowody wypłat wynagrodzeń od innych zleceniodawców.

Intencją ustawodawcy było, aby sumować podstawy wymiaru z umów zlecenia aż do osiągnięcia poziomu kwoty minimalnej płacy. Jednakże mając na względzie przepis art. 9 ust. 2c należy wnioskować w ten sposób, że jeśli wynagrodzenie z umowy zlecenia jest niższe od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, wówczas zleceniobiorca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom ze wszystkich tytułów. Choć z brzmienia zdania drugiego tego przepisu, nie wynika jednoznacznie, że za zleceniobiorcę wykonującego kilka umów zlecenia, z których łączna podstawa wymiaru jest równa lub przekracza kwotę minimalnego wynagrodzenia, to składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe należy opłacać tylko od kwoty minimalnego wynagrodzenia, to wykładnia funkcjonalna przepisu i cel jaki przyświecał ustawodawcy w jego wprowadzeniu (zabezpieczenie interesów zleceniobiorców poprzez obowiązek odprowadzenia składek by osobom tym zabezpieczyć uprawnienia emerytalne i zasilenie systemu o dodatkowe składki) wnioskować należy, że składki winny być odprowadzane od wszystkich umów od kwot umówionych wynagrodzeń a nie jedynie do wysokości minimalnego wynagrodzenia. Powyższe oznacza, że kwota minimalnego wynagrodzenia nie jest kwotą graniczną podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przy zbiegu tytułów ubezpieczenia.

W ocenie Sądu prawo wyboru tytułu do ubezpieczeń społecznych, w świetle art. 9 ust. 2c przysługuje natomiast tylko jeśli zostaną spełnione następujące warunki: w danym miesiącu łączna podstawa wymiaru składek wynosi co najmniej tyle, ile minimalne wynagrodzenie za pracę oraz ubezpieczony spełnia jednocześnie warunki do objęcia ubezpieczeniami z innych tytułów.

W spornym okresie od 1 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r. ubezpieczony zatrudniony była na podstawie umowy zlecenia zawartej z odwołującą się, stanowiącej kontynuację poprzedniej umowy oraz równoległe umowy zlecenia zawartej z (...) sp. z o.o.

W okresie zaś od 1 maja 2016 r. do 31 maja 2016 r. i od 1 lipca 2016 r. do 31 lipca 2016 r. ubezpieczony jednocześnie wykonywał umowy zlecenia zawartej z (...) sp. z o.o.

Interpretacja przepisu at. 9 ust. 2c ustawy systemowej przeprowadzona przez odwołującego się jest dowolna i błędna, pomija ona bowiem całkowicie współistnienie tego przepisu z przepisem wynikającym z art. 9 ust. 2. Interpretacja taka prowadziłaby do wielu nadużyć i prowokowałaby zarówno płatników, jak i samych ubezpieczonych do doprowadzania do zbiegów tytułów do ubezpieczenia w związku z wykonywaniem umów zlecenia w sposób sztuczny i nienaturalny, a

w konsekwencji do opłacania niższych niż należne składek, bądź też do przekazywania odpowiedzialności za płacenie tych składek na inne podmioty.

Argument odwołującego się, iż ubezpieczony samodzielnie dokonał wyboru z tytułu jakiej umowy podlegać będzie ubezpieczeniom jest całkowicie chybiony. Wybór ten jako nie znajdujący oparcia w obowiązującym prawie jest całkowicie bezskuteczny. Należy tu przyznać słuszność stanowisku organu rentowego, iż wybór taki może być dokonany tylko i wyłącznie z zachowaniem zasady określonej w art. 9 ust. 2 c ustawy systemowej, a na gruncie niniejszej sprawy zasada ta w żaden sposób nie została zachowana.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Generalną zasadą przy rozstrzygnięciu o kosztach zastępstwa prawnego zgodnie z art. 98 k.p.c. jest zasada odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę, a taką w niniejszej sprawie jest organ rentowy, ma obowiązek zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowej obrony.

Według uchwały Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. III UZP 2/16, której nadano moc zasady prawnej, „w sprawie o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku ubezpieczenia społecznego lub jego zakresu (o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego; o podleganie ubezpieczeniom społecznym) do niezbędnych kosztów procesu zalicza się wynagrodzenie reprezentującego stronę radcy prawnego, biorąc za podstawę zasądzenia opłaty za jego czynności z tytułu zastępstwa prawnego stawki minimalne określone w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).”

W ocenie Sądu sprawa niniejsza jest sprawą dotyczącą istnienia bądź nieistnienia stosunku ubezpieczenia społecznego lub jego zakresu, a zatem ma do niej zastosowanie powyższa zasada prawna.

Stosując powyższą zasadę wskazać należało, że w zgodzie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy powyżej od 500 zł do 1.500 zł – 270 zł i taką kwotę Sąd zasądził na rzecz organu rentowego od odwołującej się spółki.

SSO Rafał Młyński

(...)